

УДК 658.155

ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ ЕКОНОМІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА

Студ. О.С. Плахотник

Наук. керівник викл. А.О. Цибань

Черкаський державний бізнес-коледж

В сучасних умовах господарювання, що характеризуються нестабільністю макроекономічного середовища України, багато вітчизняних підприємств банкрутують, виходять з ринку. Однією з причин цього є відсутність вчасно проведеної комплексної діагностики фінансового стану підприємства, яка б справді могла допомогти виявити загрози та ухвалювати правильні управлінські рішення. З огляду це, проблема правильного проведення оцінки та аналізу стану фінансового забезпечення розвитку підприємства є досить актуальною в умовах кризи національної економіки.

Під фінансовим станом підприємства розуміють стан економічного суб'єкта, який характеризується наявністю фінансових ресурсів, забезпеченістю коштами та підтриманням нормального режиму праці та життя, здійсненням розрахунків з іншими економічними суб'єктами. Основними факторами, що впливають на фінансовий стан підприємства є: 1) зовнішні - це ті фактори, на які підприємство не може впливати або цей вплив може бути незначним (політичні, економічні, культурні, науково – технічні); 2) внутрішні - ті, що безпосередньо залежать від форм, методів та організації роботи на самому підприємстві (організаційна структура, форма спеціалізації, кваліфікація персоналу).

Основними напрямками проведення комплексної діагностики фінансового стану підприємства є: оцінка майнового стану, аналіз ділової активності, аналіз ліквідності та платоспроможності, аналіз рентабельності та фінансової стійкості. В свою чергу кожний з напрямків включає в себе розрахунок фінансових показників (коефіцієнтів), результати яких потрібно порівнювати з середніми значеннями по галузі, показниками діяльності найкращих підприємств або ж з рекомендованими чи плановими значеннями показників.

Найвідомішими комплексними показниками діагностики фінансового стану підприємства, що використовуються у світовій практиці є індекс Альтмана, модель Спрингейта, модель Ліса. Використання даних методів в Україні неможливе, тому що вони розроблені з використанням вибіркового сукупностей підприємств інших країн, параметри яких істотно відрізняються від вітчизняних. Для українських підприємств притаманні наступні моделі діагностики фінансового стану: дискримінантна інтегральна оцінка фінансового стану підприємства розроблена О. Терещенко та комплексна оцінка фінансового стану підприємства на основі використання матричних моделей розроблена О. Хотомлянським, Т. Пернатом та Г. Севериною.

Основними проблемами з якими стикаються сучасні підприємства при діагностиці фінансового стану є: постійна зміна інформації, тобто отримані результати сьогодні втрачають свою цінність через деякий час, тому не можна говорити про їх достовірність та актуальність; наявність різних форм власності бізнесу, що мають свої особливості розрахунку фінансових показників; нестабільність законодавчої бази. Тому, суб'єктам господарювання діагностику найважливіших показників фінансового стану доцільно проводити декілька разів на рік; використовувати адаптовані до соціально-економічних умов та практики господарювання суб'єктів національного господарства закордонні методи аналізу фінансового стану; продуктивно використовувати наявні ресурси; здійснювати постійний моніторинг зовнішнього і внутрішнього стану підприємства. Кожне підприємство в індивідуальному порядку повинно визначати напрямки покращення фінансового стану шляхом підвищення результативності розміщення та використання ресурсів, зберігаючи при цьому свою платоспроможність та кредитоспроможність.